

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 3(8)/2022

Aika: tiistai 20.9.2022 klo 13:00-14:30

Paikka: Teams –kokous

Läsnä:

Blek-Vehkaluoto Mari, saapui klo 14

Hellstedt Mirja

Kauppinen Hanna

Nyberg Niina

Knuuti Katja, sihteeri

Labart Laura, poistui klo 14

Paulamäki Jasmin

Pajunen Tarja, puheenjohtaja

Mustonen Satu

Brandt Emilia

Sydänmaalakka Olavi

Tiira Anna-Greta

Suomen Sydänliitto ry

Kilpirauhasliitto ry

Itä-Suomen yliopisto

Itä-Suomen yliopisto

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Lääketeollisuus ry

Fimea

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus

Hengityслиitto ry

Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry

Mielenterveyden keskusliitto ry

Munuais- ja maksaliitto

Kutsuttuna:

Hannu Koivula

Piia Rannanheimo

Jukka Korpela

Kolme nostoa kokouksesta

1. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua vierailun lomassa tehty ehdotus yksilöidystä lääkeinformaatiosta sai kannatusta.
2. Syksyllä järjestetään useita kiinnostavia tilaisuuksia - kaikki mukaan!
3. Tunne lääkkeesi -sivuston hyödyntäminen lääkeinformaation jakamisessa, vapaita viikkoja vielä tarjolla.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden esittäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

Lääkehoidon päivän webinaari oli onnistunut, osallistujia yli 500. Lääkeinformaatiofoorumissa korostettiin potilaan näkökulmaa. Kansainvälisyys todettiin tärkeäksi. Suomi on pieni alue, verkostoituminen yli rajojen kannattaa.

3. Koordinaatiotyöryhmän terveiset

Koordinaatioryhmän syksyn ensimmäinen kokous tiistaina 27.9.

4. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua työryhmän vierailu
Toimenpiteen ”Tiedon tuottaminen on ajankohtaista ja tarpeellista lääkkeiden käyttäjille”
pienryhmä: Hannu Koivula, Piia Rannanheimo ja Jukka Korpela

Piia, Hannu ja Jukka johdattelivat aiheeseen. Mitä ovat ajankohtaiset ja tarpeelliset tiedot lääkkeen käyttäjälle tilanteet ja käyttäjäryhmät huomioiden. Mitä lääkkeiden käyttäjät haluavat tietää lääkkeistä ja lääkehoidostaan (esitys liitteenä). Johdannon yhteenvedona todettiin, että työryhmän tehtävänanto on erittäin laaja, rajaaminen on tarpeen. Työryhmä on lähtenyt tarkastelemaan aihetta tutkimustiedon näkökulmasta rationaalisen lääkehoidon tutkijaverkoston kautta. Liitteen esityksessä kuvattu neljä kysymystä, joiden kautta olemassa olevaa tutkimustietoa on pyritty selvittämään. Alustava arvio on, että kaikkiin kysymyksiin ei nykytutkimuksista löydy spesifejä vastauksia. Aiheesta löytyy hyviä tutkimuskohteita ja opinnäytetyön aiheita.

Keskustelussa esille nousseita näkökulmia

Lääkeinformaation kannalta ongelma on, että tieto usein ristiriitaista, varsinkin jos samaa asiaa kysyy eri tietolähteistä (lääkäri, hoitaja, farmasisti). Oikea, tarpeellinen ja ajankohtainen tieto, ei aina kohtaa potilasta. Menettelyt virheellisen tiedon korjaamiseen puuttuvat, miten esim. virheet Kanta-tiedoissa käsitellään. Kun tietoa on paljon kuinka sen saatavuus ja saavutettavuus voidaan varmistaa.

Kysymykseen kuinka asiakasryhmien rajaaminen voitaisiin tehdä, ehdotettiin rajausta erikoissairaanhoito - muu terveydenhuolto ja akuutti vs. pitkäaikaishoito. Perusteluna esitettiin, että tieto yksiköiden välillä muuttuu. Toisaalta sairaalassa lääkehoito toteutetaan eri tavalla kuin kotona, siksi erikoissairaanhoitoon potilaat olisi hyvä rajata omaksi ryhmäksi. Tiedon jakaminen ja jatkuvuus on haastavaa siirtymätilanteissa erikoissairaanhoitosta jatkohoitoon tai kotisairaanhoitoon.

Lääkeyritykset tuottavat potilaille materiaalia, kuinka tämä tieto saavuttaa potilaat.

Keskusteltiin kuinka hyvin lääkevalmistajien tuottama materiaali kattaa tarpeen.

Lääkeyrityksistä voisi saada uusinta tietoa. Teollisuuden tuottaman lääkeinformaatioon liittyvä tutkimuskysymys voisi olla kuinka hyvin sisältö vastaa tarvetta.

Potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys mm. tuottanut lääkehoidon turvallisuuteen liittyvää materiaalia, mutta haasteena on materiaalin jalkauttaminen, kuinka tieto materiaalista leviää niitä tarvitseville. Materiaalin saavutettavuuden ja saatavuuden lisäksi pitäisi tarkastella kuinka hyvin potilas ymmärtää saamansa tiedon. Tieto on tällä hetkellä yksilöimätöntä. Voisiko digitalisaation avulla poimia lääketiedosta käyttäjälle oleellisen viestin, esimerkiksi nyt aina varoitukset raskaudesta, vaikka asia ei kaikkia lääkkeen käyttäjiä kosketa. Ylipäätään lääkkeenkäyttäjälle jaetaan paljon tietoa, joka ei häntä koske.

Potilaalle annettava informaation muuttuminen potilaan hoitopolun varrella on todettu yhdeksi haasteeksi, kuinka terveydenhuollon ketju voisi toimia tässä paremmin. Itä-Suomen yliopistosta tulossa gradu digihoitopoluista. Gradun tavoite selvittää kuinka käytettäviä hoitopolut ovat. Auttavatko digihoitopolut tulevaisuudessa tiedon oikea-aikaisuudessa. Myös hoitosuunnitelma nostettiin esille yhtenä mahdollisena työkaluna, mitä voitaisiin enemmän hyödyntää oikean lääkitystiedon saatavuuden varmistamisessa. Toisaalta vaikka lääkeinformaatio annettaisiin oikeasisältöisenä, oikeaan aikaan voi tilanne olla kuulijan näkökulmasta sellainen, että tieto ei mene perille johtuen esimerkiksi vakavasta sairastumisesta. Jotenkin tulisi varmistua siitä, että tieto saavutti kuulijan. Jatkon osalta sovittiin, että toimenpiteestä ”Tiedon tuottaminen ajankohtaisista ja tarpeellisista aiheista lääkkeiden käyttäjälle” vastaava pienryhmä laatii ehdotuksen toimenpiteistä ja laittaa ehdotuksen tiedoksi lääkkeen käyttäjän osallisuus -työryhmälle

5. Syksyn tulevat tilaisuudet

[Aamuwebinaari potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa 12.10.2022](#)

Tarjolla hyvä paketti WHO Collaborating Centre for Research and Training in the Patient Perspective on Medicines Use -keskuksen keinoista edistää potilaiden osallistumista rationaalisen lääkehoidon tutkimuksiin. Vielä ehtii ilmoittautua mukaan. Tilaisuus etänä.

[Tervetuloa Lääkeinformaatiofoorumiin 3.11.2022](#)

Ohjelma julkaistu. Jasmin kertoi tilaisuuden suunnittelusta. Foorumi on tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilöille ja potilaille. Tämän vuoden teemana ovat työikäiset lääkkeenkäyttäjät ja toimiva lääkehoito työikäisten arjessa. Ohjelmassa kuullaan mm. vuorovaikutuksen haasteista, paneelikeskustelu omahoidon toteutuksen haasteista ja hoitoväsymyksestä. Ennakkoilmoittautumisia ei kerätä.

[Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi IV 2022 11.11.2022, Messukeskus, Helsinki](#)

Rationaalisen lääkehoidon aamuwebinaari 8.12.

Teema ja alustaja ilmoitetaan myöhemmin.

6. Toimikausi 2021–2023: Tilannekatsaus työryhmän toimintasuunnitelmaan

Tilannekatsaus työskentelystä:

- Tiivistelmät ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” –oppaasta
 - o Tiivistelmät, myös eri kieliversiot, viedään Innokylään.
 - o Kuinka saamme tietoa tiivistelmistä eteenpäin.

- Tunne lääkkeesi -Facebook sivun vastuuviikot
 - o Tavoitteena ollut 5000 seuraajan raja ylitetty syyskuussa.
 - o Tunne lääkkeesi -sivuston vastuuviikkoja vielä loppuvuodelle vapaana, kaikkia kannustetaan ottamaan päivitysvuoroja. Sivusto on hyvä viestintäkanava lääkitykseen ja lääkitysturvallisuuteen liittyvälle tiedolle.
 - o Jos haluat päivitysvuoron ole yhteydessä Päivi Kivirantaan tai Jasmin Paulamäkeen (at)fimea.fi.
 - o Esimerkiksi potilasturvallisuusviikolla päivitysvastuu oli Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksessa. Viikon aikana tehdyt neljä päivitystä veivät aikaa noin tunnin, eli ajallisesti päivitysten tekeminen ei vaadi liikoja., aikaa tähän meni noin tunti, eli päivitysten tekeminen ei vaadi ajallisesti paljoa.

- Lääkekasvatussivustot siirretty Fimean Lääkekasvatus.fi -sivuilta Terve koululainen -sivustolle.

- Lääkehoidon päivä, Hanna kertoi kuulumisia Lääkehoidon päivän suunnittelusta
 - o Seuraava Lääkehoidon päivää vietetään 16.3.2023, teema on vielä avoin. Webinaaria suunnitellaan työnimellä ”Lääkehoitosi avaimet”.
 - o Aiheita: tiedonkulku terveydenhuollon ja potilaiden välillä, lääkehoidon karikat ja hoitoon sitoutuminen

- Päivän aikana järjestetään kansallinen webinaari. Webinaarin rakenne on vastaava kuin viime vuonna: alussa asiantuntijat alustavat teemaa, minkä jälkeen vuorovaikutteiset keskustelut. Keskustelijoina apteekkilainen, potilas, lääkäri, tavoitteena saada lääkkeiden käyttäjän ja terveydenhuollon ammattilaisen ääni kuuluviin.
- Hanna kannusti jakamaan omissa verkostoissa tietoa päivästä. Toivotaan, että tänä vuonna, koronan hellitettyä, saadaan paljon paikallisia tapahtumia myös.
- Pääasiallinen viestintäkanava on Tunne lääkkeesi -sivusto.

- Lääketietovarannon osalta sovittiin, että Jasmin kerää tietoa missä mennään marraskuun kokoukseen.

Lopuksi puheenjohtaja totesi, että työryhmä on tehnyt hyvää työtä ja kaikki työryhmälle määritellyt toimenpiteet ovat edenneet tällä kaudella.

7. Seuraavat kokousajankohdat

15.11. klo 13-15

8. Muut asiat

Vierailut Lääkeinformaatioverkoston työryhmissä / Tarja Pajunen ja Laura Tuominen-Loséc

- 18.5. - Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua / Essi Kariaho, pj, Lääketietokeskus
- 24.8. - Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä on työtehtävien edellyttämä lääkehoidon osaaminen / Katri Melto-Ojalainen, pj., Eksote
- 1.12. - Ajantasainen lääketieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle / Tiina Koskenkorva, pj., Suomen Apteekkariliitto

- Marraskuulle tulossa mahdollinen vierailu

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.28

Liitteet:

Liite 1: Tiedon tuottaminen ajankohtaisista ja tarpeellisista aiheista lääkkeiden käyttäjälle_kooste työryhmän keskusteluista

Liite 2: Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän toimintasuunnitelma toimikaudelle 2021-2023

Liite 3: Vastuutaulukko Tunne lääkkeesi 2022

Jakelu: Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän jäsenet ja (varajäsenet) toimikaudella 2021–2026: